

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Доповнення № 3 до Правил добровільного страхування передбаченого пунктами 5-9 статті 6 Закону України «Про страхування» до Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (особливі умови) розроблені відповідно до вимог Закону України «Про страхування» регулюють відносини між Присяжними акціонерами товариства «Амальтея» (надалі - Страховик) та Страхувальником (надалі - Страхований) добровільного страхування майнових інтересів Страхованого (надалі - Страхований), а саме:

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Правління
ПрАТ «СК «Амальтея»

**ДОПОВНЕННЯ № 3
ДО ПРАВИЛ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА**
(іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6
Закону України «Про страхування»),

**ДОПОВНЕННЯ № 3
ДО ПРАВИЛ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ
РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ**

**ОСОБЛИВІ УМОВИ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР**

Вишгород - 2011

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Доповнення № 3 до Правил добровільного страхування майна (іншого, ніж передбаченого пунктами 5-9 статті 6 Закону України «Про страхування»), Доповнення № 3 до Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ Особливі умови добровільного страхування сільськогосподарських культур (надалі – Особливі умови) розроблені відповідно до вимог Закону України «Про страхування» та регулюють відносини між Приватним акціонерним товариством «Страхова компанія «Амальтея» (надалі - Страховик) та Страхувальником при укладанні договорів добровільного страхування майнових інтересів Страхувальника (надалі – Договір страхування), а саме:

- витрат на посів та вирощування врожаю сільськогосподарських культур;
- врожаю (неотримання або недоотримання врожаю) сільськогосподарських культур та/або багаторічних насаджень.

1.2. На підставі цих Особливих умов та згідно з цивільним законодавством України, Законом України “Про страхування” регулююся відносини між Страховиком та Страхувальником з приводу страхування на випадок настання збитку внаслідок пошкодження чи знищення майна Страхувальника при настанні обумовлених Договором страхування страхових випадків.

1.3. За Договором страхування Страховик зобов'язується за умови сплати Страхувальником страхового платежу при настанні передбаченого в Договорі страхового випадку відшкодувати Страхувальнику заподіяний внаслідок цієї події прямий збиток.

1.4. Страхувальник має право при укладанні Договору страхування призначати фізичних осіб або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку.

1.5. Терміни, що використовуються в цих Особливих умовах:

Агротехнологія – система прийомів вирощування сільськогосподарських культур, що забезпечує високу урожайність вирощуваних рослин при мінімальних затратах праці і засобів на одиницю високоякісної продукції.

Баштанні культури – культури продовольчого, кормового а також технічного призначення – кавуни, дині, гарбузи, кабачки та інше.

Біологічна врожайність – це урожайність усієї продукції створеної шляхом фотосинтезу за один вегетаційний сезон на одному гектарі площі посіву, що визначається в момент досягнення біологічного дозрівання на пні.

Буря – сильний тривалий вітер (рух повітряних мас), вище 9-ти балів за шкалою Бофорта і швидкістю понад 20м/с зі снігом чи дощем або без них, що викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур, вилягання рослин, незворотне виривання або/та ламання стебел.

Буря – сильний вітер, швидкість якого не менше 15,3 метрів за секунду.

Веgetаційний період (веgetація) – час, протягом якого рослина активно росте і розвивається (веgetує). У сільськогосподарській практиці під терміном “веgetаційний період” розуміють період від посіву рослини до настання технічної стиглості і збирання врожаю.

Відшкодування збитку – повне або часткове відшкодування Страховиком збитків, яких зазнав Страхувальник внаслідок загибелі, ушкодження чи втрати майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) внаслідок страхових випадків, що були обумовлені Договором страхування.

Вибіркове страхування - страхування частини майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) Страхувальника.

Вимерзання – зумовлене зниженням температури ґрунту на глибині залягання вузла кущення (3см) нижче критичної температури протягом 2-3 діб.

Вимокання – весняна загибель рослин внаслідок недостачі кисню для дихання, що зумовлюється тривалим перебуванням їх в умовах застою талої води (протягом 10-15 днів і більше).

Випрівання - загибель рослин озимих культур та багаторічних трав внаслідок тривалого перебування рослин під високим сніговим покривом (більше 30 см).

Град – опади, що випадають у теплий період року у вигляді часточок льоду, які спричиняють механічні пошкодження рослин.

Грунтова кірка - сильно ущільнений, зцементований поверхневий шар ґрунту. В одних випадках кірка відстає у вигляді плиток, в других – представляє монолітний міцний шар, який поступово переходить в нижні рихлі шари. Виникає на поверхні ґрунту після сильних дощів, частіше липневих, при наступному підвищенні денних температур і температури поверхні ґрунту.

Епіфітотійний розвиток хвороб рослин – масове розповсюдження хвороб рослин, яке кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як “Епіфітотія”, і виникло не з вини Страхувальника.

Епіфітотійне розмноження шкідників рослин – раптове, масове розмноження шкідників рослин, яке кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як “Епіфітотія”, і виникло не з вини Страхувальника.

Заморозок – зниження температури повітря (поверхні ґрунту) нижче 0°C у вегетаційний період.

Землетрус – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантиї, що викликають коливання земної поверхні.

Земельний зсув – зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння на більш низький рівень без втрати контакту з нерухоною основою.

Земельний або земельно-водний сель – потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів у горах чи передгір'ях, викликає загибель рослин внаслідок механічного впливу на надземні органи рослин шляхом їх виривання, вимивання та замулювання.

Зернові культури – культури, які вирощуються на продовольче і фуражне зерно. Це типові хліба – пшениця, жито, ячмінь, овес, тритікале (гібрид пшениці та жита); просовидні хліба – кукурудза, просо, сорго, рис, могогар, чумиза; зернобобові – горох, соя, квасоля, чина, сочевиця, боби, нут, люпин, лобія; з інших родин – гречка.

Злива – сильний дощ, при якому за короткий проміжок часу випадає велика кількість опадів.

Зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню – зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи стихійних явищ (землетрусу, зсуву тощо), що унеможливує проведення зрошення і призводить до зниження врожаю або повної загибелі рослин (посівів) внаслідок нестачі вологи.

Контрольне збирання - збирання врожаю з площі в 1 гектар з наступним зважуванням та перерахунком на стандартні показники по засміченості і вологості для відповідної сільськогосподарської культури.

Кормові культури - кормові однорічні та багаторічні злакові та бобові трави, трав'янисті культури інших родин (хрестоцвітих, айстрових тощо), коренеплоди кормові, бульбоплоди.

Культури відкритого ґрунту – культури, які вирощуються безпосередньо на полі або відкритому ґрунті без застосування додаткових споруд з захисту від навколишнього середовища.

Культури закритого ґрунту – культури, які вирощують в утепленому ґрунті, побудованих чи спеціально пристосованих спорудах, де підтримується сприятливий природній або штучний мікроклімат для вирощування культур у несезонний період.

Лавина – сніговий обвал, що викликає пошкодження чи загибель урожаю, посівів у прояві механічного пошкодження надземної частини рослин, що робить неможливим подальше виконання технологічних операцій щодо вирощування сільгоспкультури.

Ліміт відповідальності – максимальна сума страхового відшкодування, що сплачується при настанні страхового випадку; на відміну від страхової суми не пов'язаний із вартістю майна.

Майно – врожай на стеблі, посіви, насадження та інші сільськогосподарські культури.

Насінники – це рослини, які відокремлюються для отримання від них насіння, або плоди, які залишаються на однорічних рослинах для отримання з них насіння.

Ожеледь – шар льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (висяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року і викликають загибель рослин в результаті механічної дії (розрив вегетативних органів, кореневої системи), а також в результаті порушення процесів газообміну рослин.

Первісна щільність – щільність рослин, 1 квадратний метр площі посівів (посадок). Зазначається в акті огляду (стану) сходів посівів (посадок) застрахованих сільськогосподарських культур.

Повна загибель – наявність середньої кількості паростків на 1 кв. метр посівної площі менш ніж 30 % від первісної щільності рослин.

Повне страхування – страхування майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) Страхувальника на повну вартість

Повінь (повідь) – затоплення посівів внаслідок розливу річок, водойм, через переповнення їх дощовими та тало-дощовими водами, прориву на штучних водоймищах дамб, що створює перешкоди для дихання рослин.

Пожежа (вогонь) – виникнення і розповсюдження полум'я (вогню) в місцях, спеціально не призначених для його розведення і підтримання. Під ризиком "Вогонь" розуміється виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження об'єкту страхування через пожежу, а також внаслідок знищення або пошкодження об'єкту страхування продуктами згоряння та заходами пожежегасіння, які вживаються з метою запобігання подальшого розповсюдження вогню.

Під ризиком "Вогонь" також розуміється збиток, викликаний безпосереднім знищенням, руйнуванням майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) внаслідок безпосереднього влучення в нього блискавки (шарового чи іскрового атмосферного електричного розряду), а саме збитки від теплової дії блискавки (включаючи збитки від спалення і уламків) та збитки внаслідок руйнівної дії на майно тиску повітря, викликаного блискавкою.

Посуха – загибель рослин внаслідок комплексу гідрометеорологічних умов, що створюють невідповідність між потребою рослин у воді та надходженням її з ґрунту.

Пошкодження – загибель від 50 до 70% рослин від первісної щільності рослин на всій або частині площі посівів (посадок).

Протиправні дії третіх осіб – під ризиком "Протиправні дії третіх осіб" у цих Особливих умовах розуміється виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження предмету страхування через викрадення, навмисне підпалювання, вандалізм, хуліганство, економічний тероризм та спробу їх вчинення за умови, якщо Страхувальник протягом строку розслідування випадку, що має ознаки страхового, надав Страховику рішення (вирок) суду щодо винності особи, яка заподіяла збиток.

Прямі збитки – збитки, які завдані Страхувальнику внаслідок прямої дії страхового ризику.

Смерч – сильний вихор місцевого масштабу з дуже низьким атмосферним тиском у центральній частині.

Стихійне явище – екстремальне природне явище катастрофічного характеру, підтвержене висновком Гідрометцентру або Міністерства з надзвичайних ситуацій України, що приводить до раптового порушення нормальної діяльності людей. У ряді випадків стихійні явища супроводжуються загибеллю матеріальних цінностей і жертвами серед населення.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик, у відповідності з умовами страхування, зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку. Страхова сума за договором страхування не повинна перевищувати вартість майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), що приймається на страхування.

Страхове відшкодування – грошова сума, що сплачується Страховиком за умовами страхування при настанні страхового випадку.

Страховий випадок – подія, що передбачається Договором страхування, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

Страховий платіж – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за певний період страхування.

Страхувальник – юридична особа чи дієздатна фізична особа, які є власниками майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) на правах власності або розпоряджаються і використовують майно (врожай, посіви, насадження тощо) за Договором найму, оренди, переробки, транспортування, комісії, зберігання, застави і які уклали зі Страховиком Договір страхування майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), відносно якого у них є певний інтерес у збереженні цього майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), що заснований на законних підставах.

Страхування в частці – страхування майна Страхувальника на неповну вартість. За умов такого страхування Страховик відшкодує збитки в сумі, пропорційній відношенню страхової суми до дійсної вартості.

Суховій – вітер зі швидкістю більше 5 м/с при відносній вологості повітря 30 % і нижче, температурі повітря 25°C і вище, дефіциту вологості повітря 15 мілібарів і більше, що спричиняє зневоднення рослин і порушення в них фізіологічних процесів.

Територія страхування – територія дії Договору страхування.

Терористичний акт (тероризм) – дія, яка включає у себе (але не обмежуючись) застосування сили або насильства та/або загрозу застосування сили або насильства особою або групою осіб поза залежністю від того, діють вони самостійно, представляють або пов'язані з будь – якою (будь – якими) організацією (організаціями) або урядом (урядами), що здійснюється у політичних, релігійних, ідеологічних або подібних цілях, включаючи намір вплинути на будь – який уряд та/або залякування суспільства або його частини, та/або може бути кваліфікована за відповідною статтею Кримінального кодексу України;

Технічні культури – до таких культур належать олійні, ефіроолійні, прядивні, цукроносні, крохмалоносні, лікарські та наркотичні рослини.

Тривалі дощі – інтенсивні атмосферні опади, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби, інколи декількох діб (2-3) з кількістю опадів 100 мм і більше.

Ураган – сильний вітер, швидкість якого досягає 29-32 м/с.

Фактична врожайність – врожайність оприбуткованого врожаю застрахованої сільськогосподарської культури. Фактична врожайність у поточному році не може бути нижчою ніж 80 % біологічної врожайності застрахованої культури у поточному році.

Франшиза – визначена частина збитків Страхувальника, що не підлягає відшкодуванню Страховиком відповідно до умов страхування.

Франшиза безумовна – умова Договору страхування, при якій розмір страхового відшкодування визначається шляхом зменшення суми збитку на розмір франшизи.

Страховик не виплачує страхове відшкодування, якщо розмір збитку менше встановленої Договором страхування суми франшизи.

Франшиза умовна – умова Договору страхування, при якій Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування, якщо сума збитку не перевищує розміру франшизи, і

збиток підлягає відшкодуванню в повному обсязі, якщо його розмір перевищує суму франшизи.

Часткове пошкодження – пошкодження, при якому середня кількість паростків складає менш ніж 50 % від первісної щільності рослин.

Примітка: Точні визначення та числові показники природних явищ повинні бути підтверджені висновком Гідрометцентру або Міністерства з надзвичайних ситуацій України та відповідними Державними стандартами.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням посівами (посадками) або урожаєм сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, а саме:

2.1.1. Посівами (посадками) сільськогосподарських культур або багаторічними насадженнями у відкритому або закритому ґрунті (озимих і ярових зернових, зернобобових, технічних, овочевих, баштанних культур, плодово-ягідних насаджень, виноградників тощо) – в розмірі затрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування сільськогосподарської культури (багаторічних насаджень).

2.1.2. Багаторічними насадженнями (дерева і кущі плодово-ягідних насаджень, що зростають у садах, технічні, лісозахисні та інші багаторічні деревинно-чагарникові насадження, виноградники, розплідники, теплиці тощо, квіткові культури (включаючи насіння, цибулини, бульби) – в розмірі вартості цих насаджень.

2.1.3. Майбутнім (очікуваним) урожаєм сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень плодоносного віку – в розмірі вартості врожаю.

2.2. Конкретний предмет страхування, вибраний з переліку пп. 2.1.1.- 2.1.3. цих Особливих умов, визначається у Договорі страхування.

2.3. Застрахованим може бути як весь врожай (витрати), так і його окрема частина (частина витрат) – вибіркове страхування. При страхуванні всього врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень може бути укладений Договір страхування на повну вартість або в певній частці.

2.4. Предметом страхування, якщо це передбачено в Договорі страхування, можуть бути також майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України, в обсязі витрат, які він повинен здійснити при настанні події, що має ознаки страхової, а саме - витрати на заходи по запобіганню та зменшенню збитків внаслідок страхового випадку посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ ТА РОЗМІРІВ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

3.1. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Страхова сума визначається за згодою між Страховиком і Страхувальником в залежності від обраних ризиків під час укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

3.2. Страхова сума добровільного страхування вартості майнових інтересів Страхувальника при проведенні **посівів (висаджувань) і вирощування сільськогосподарських культур** визначається:

а) у відповідності з документами, що підтверджують розміри планово-нормативних витрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування врожаю сільськогосподарської культури, на підставі даних плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), відповідних бухгалтерських документів;

б) на підставі витрат, понесених Страхувальником у минулому році в розрахунку на 1 (один) гектар, помножених на загальну площу сівби (садіння) культури під урожай року, на який укладається Договір страхування.

3.2.1. Сума планово-нормативних витрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування врожаю сільськогосподарських культур розраховуються наступним чином: визначаються загальні витрати, які поніс Страхувальник при вирощуванні сільськогосподарської культури на площі 1 гектара, які складаються згідно з нормативами для конкретної сільськогосподарської культури і сільськогосподарської зони, помноженими на загальну площу посівів.

Такі витрати не можуть бути більші за нормативні для конкретної сільськогосподарської культури, конкретної сільськогосподарської зони (полісся, степ, лісостеп).

3.2.2. Страхова сума не може бути більшою, ніж сума всіх планово-нормативних витрат господарства на посів та вирощування сільськогосподарської культури, передбачених технологією вирощування врожаю цієї культури.

3.3. Страхова сума добровільного страхування вартості майнових інтересів Страхувальника при **неотриманні або недоотриманні врожаю (очікувана вартість майбутнього врожаю) сільськогосподарських культур** визначається в розмірі вартості врожаю, яка обчислюється шляхом множення середньої врожайності з 1 (одного) гектара за останні п'ять років або інший, обумовлений Договором страхування строк за даними обліку Страхувальника на ціну метричної одиниці (ціна 1 центнера продукції) майбутнього врожаю культури (виду продукції), що склалася у господарстві Страхувальника (районі, регіоні) за минулий рік (або за згодою Сторін на заставну чи закупівельну ціну цього виду продукції, визначену в установленому порядку), та на фактичну площу, з якої має бути зібрано врожай.

3.3.1. Страхова сума визначається:

3.3.1.1. Для кормових культур - може прийматись планова або середня фактична (за останні три роки) собівартість продукції, що склалася у господарстві, районі або регіоні.

3.3.1.2. По розсадниках, квітах, інших видах сільськогосподарських культур, які в рік посадки (посіву) продукції не дають, – за плановими затратами на посадку (посів), догляд за ними.

3.3.1.3. При страхуванні майбутнього врожаю особливо цінних сортів і культур – як вартість майбутнього врожаю за домовленістю Сторін.

3.3.1.4. По культурах закритих ґрунтів (крім насінників), квітах, декоративних рослинах, розсадниках, шкільках, грибах - по середній вартості культур даної групи, що склалася у Страхувальника (в господарстві, районі, регіоні) в попередньому році.

3.3.1.5. По групах культур (картопля, овочі відкритого ґрунту, баштанні) – вартості в період масової реалізації продукції за попередній рік.

3.3.1.6. У місцевостях, де проводяться повторні посіви овочевих культур або вирощуються культури зимового овочівництва (у південних районах), вартість урожаю культур даної групи визначається окремо і потім додається до вартості основних та інших овочевих культур.

3.3.1.7. По насінниках цукрового буряка, кормових коренеплодів, овочевих, баштанних продовольчих культур тощо – за закупівельними цінами на насіння, які склалися у попередньому році.

3.3.1.8. Вартість урожаю ефіроолійних культур (коріандр, м'ята, герань, аніс, фенхель, лаванда та інші) для визначення страхової суми обраховується окремо для кожної культури, виходячи із середньої врожайності за три-п'ять років, діючих договірних цін в розрахунку на площу, з якої одержана продукція у поточному році. Аналогічно розраховується вартість урожаю для груп лікарських рослин та інших технічних культур.

3.3.1.9. Страхова сума не повинна перевищувати вартості запланованого Страхувальником врожаю.

3.3.1.10. Страхова сума зі страхування багаторічних насаджень розраховується, при чітко вираженій періодичності плодоношення - по роках, які відповідають року страхування,

тобто, при страхуванні продукції садівництва в парному або непарному році вартість врожаю визначається відповідно за три парних або три непарних роки із останніх шести.

3.4. Вартість майбутнього врожаю визначається окремо для кожної культури, сорту. Стосовно овочів і баштанних, сіяних багаторічних трав, плодово-ягідних насаджень, квітів, квітково-декоративних рослин і їм подібних груп, то вартість врожаю визначається в цілому для виду та сорту, якщо інше не визначено Договором страхування.

Вартість урожаю однорічних і багаторічних сіяних трав обчислюється для всієї посівної площі, за винятком посівів, що використовують на випас худобі.

3.5. Залежно від зони та умов, у яких вирощується культура, страхова сума за Договором страхування визначається з обов'язковим урахуванням впливу кліматичних та інших чинників (агротехнічних вимог щодо вирощування), які також безпосередньо впливають на стан посівів у різних фазах розвитку рослин та формування врожаю.

3.6. В Договорі страхування за згодою Сторін може бути встановлений ліміт відповідальності:

- на окремі види сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень;
- на окремі види страхових ризиків;
- по кожному страховому випадку.

3.7. Договором страхування можуть бути встановлені додаткові страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) на відшкодування Страхувальнику додаткових доцільних витрат, пов'язаних із настанням події, що має ознаки страхової, таких як:

а) витрати Страхувальника на підсів чи пересів зазначеної в Договорі страхування озимої культури, що постраждала внаслідок страхового випадку;

б) заходи щодо запобігання та зменшення збитків.

При цьому розмір такої додаткової страхової суми (ліміту відповідальності Страховика) належним чином визначається у Договорі страхування.

3.8. Визначення розміру збитку при страхуванні витрат на посів та вирощування застрахованих культур:

3.8.1. При пошкодженні посівів, розмір збитку, пов'язаний з витратами на посів та вирощування застрахованої сільськогосподарської культури (групи культур) на всій площі посіву (висаджування) або на її частині, незалежно від фази їхнього розвитку, визначається виходячи із витрат, фактично понесених Страхувальником на момент настання страхової події у середньому на 1 гектар.

Збиток вираховується шляхом множення фактичних витрат на 1 гектар, на момент настання страхової події, (загальна сума фактичних витрат на посів на момент настання страхової події поділена на площу посіву сільськогосподарської культури, зазначеної у Договорі страхування) на площу сільгоспкультури, що фактично загинула (знищена) з урахуванням франшизи.

3.8.2. При повній загибелі посівів, на всій площі або на якійсь її частині, внаслідок події, що має ознаки страхової, що передбачена п.4.2. цих Особливих умов, розмір збитку визначається по кожній культурі окремо, після встановлення факту загибелі рослин, на основі відповідно складеного страхового акту та наявності відповідних документів.

3.9. Визначення розміру збитку при страхуванні багаторічних насаджень.

Розмір страхового відшкодування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, в разі повної загибелі багаторічних насаджень внаслідок впливу страхових ризиків, зазначених у Договорі страхування, на всій або на частині площі застрахованої культури, визначається як балансова вартість загиблих насаджень на відповідній площі загиблих насаджень згідно з даними бухгалтерського обліку Страхувальника, але не вище ринкової вартості аналогічних насаджень, що склалась у відповідному районі (регіоні).

Розмір збитку, у випадку загибелі багаторічних насаджень, визначається шляхом вирахування від їх балансової вартості суми зносу.

3.10. Договір страхування витрат на посів та вирощування врожаю сільськогосподарських культур, за яким виплачено страхове відшкодування, що є меншим

від страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, і Страховик несе за ним відповідальність.

При цьому відповідальність Страховика за Договором страхування зменшується на суму сплаченого страхового відшкодування та у разі настання наступного страхового випадку страхове відшкодування виплачується:

- в разі пошкодження – пропорційно до відношення залишкової страхової суми до початкової страхової суми;

- в разі повної загибелі – у розмірі різниці між початковою страховою сумою та сплаченим страховим відшкодуванням.

3.11. Визначення розміру збитку при страхуванні неотримання або недоотримання врожаю (очікувана вартість майбутнього врожаю):

3.11.1. Розмір загального збитку при неотриманні або недоотриманні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень внаслідок настання події, що має ознаки страхової, визначається **після оприбуткування врожаю**, виходячи з вартості кількісних втрат продукції культури або групи культур (в залежності від того, як вони були прийняті на страхування: вибірково, за групами культур) внаслідок події, що має ознаки страхової, і розраховується множенням різниці між врожайністю з 1 гектара (яка визначена у Договорі страхування) та фактичною врожайністю з 1 гектара отриманої у поточному році (зафіксованою в документах, після оприбуткування) на фактичну площу посіву та на ціну, записану в Договорі страхування, але не вищу, ніж на момент виплати страхового відшкодування.

3.11.2. Страхове відшкодування здійснюється у розмірі прямого збитку, розмір якого визначається у відсотках від розміру загального збитку, встановленого комісією і зафіксованого в актах обстеження після настання кожного страхового випадку. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, завданого Страхувальнику.

3.11.3. У разі повної загибелі чи пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок настання події, що має ознаки страхової, коли з метою зменшення можливих збитків необхідно провести підсів або пересів сільськогосподарських культур відповідно, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість витрат на пересів (підсів) в межах відповідної страхової суми, якщо це передбачено Договором страхування. Вартість урожаю знову посіяних або підсіяних культур враховується як отриманий очікуваний урожай.

3.11.4. Середня вартість урожаю знову посіяних або підсіяних культур визначається:

- при пересіві іншими культурами – виходячи із вартості урожаю за цінами реалізації;
- при пересіві тією ж культурою, а також при підсіві - виходячи із середньої вартості урожаю вказаного в Договорі страхування.

3.12. Прямі збитки, які відшкодовуються Страховиком, не повинні перевищувати розмір фактично понесених витрат Страхувальником, а також обумовлених Договором страхування вимог.

3.13. Якщо будь-яку культуру посіяно (посаджено) на площі більшій ніж була прийнята на страхування, розмір збитку в разі її загибелі визначається з розрахунку всієї фактичної площі посіву даної культури. Сума страхового відшкодування виплачується пропорційно відсотку, який становить площа культури за Договором страхування від фактично посіяної.

3.14. В разі наявності у Страхувальника інших договорів страхування по даному предмету Договору страхування розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, встановлюється пропорційно розміру страхової суми за укладеним Договором страхування до сукупності усіх страхових сум за укладеними Страхувальником договорами. При цьому загальна сума страхового відшкодування, виплачена усіма страховиками Страхувальнику, не може перевищувати прямого збитку по даному предмету Договору страхування.

3.15. Для встановлення розміру збитків та визначення суми страхового відшкодування, до уваги можуть бути прийняті рішення суду, документи банківських установ, податкових органів, місцевих органів влади, висновки експертів, спеціалізованих фірм, висновки науково - дослідних інститутів та інших компетентних установ.

3.16. Сума страхового відшкодування визначається виходячи з розміру збитку з урахуванням:

- страхової суми (з урахуванням проведених виплат страхового відшкодування на день страхового випадку);
- розміру франшизи, обумовленої Договором страхування;
- пропорційної відповідальності Страховика у випадку, коли страхова сума за Договором страхування менша, ніж вартість предмета Договору страхування на момент укладання Договору страхування (якщо пропорційна відповідальність обумовлена Договором страхування);
- суми, що відшкодована Страхувальнику винною особою у заподіянні збитків або особою, яка їх відшкодовує замість винуватця;
- несплаченої частини страхових платежів;
- розміру збитків, відшкодованих Страхувальнику іншим страховиком за даним страховим випадком;
- витрат Страхувальника на запобігання збільшення збитків при настанні страхового випадку.

3.17. Загальна сума страхових виплат за Договором страхування не може перевищувати загальний розмір страхової суми за Договором страхування.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

4.1. За умовами цих Особливих умов, в результаті настання страхового випадку, Страховик відшкодовує Страхувальнику:

4.1.1. При страхуванні майнових інтересів Страхувальника при проведенні посівів (висаджувань) і вирощування сільськогосподарських культур – понесені витрати внаслідок повної загибелі посівів застрахованої культури на всій або частині площі.

4.1.2. При страхуванні вартості майнових інтересів Страхувальника при неотриманні або недоотриманні врожаю (очікувана вартість майбутнього врожаю) сільськогосподарських культур – неотримання або недоотримання врожаю.

4.2. Згідно з Договором страхування Страховик відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитки, які виникли внаслідок пошкодження, знищення та (або) зникнення майна Страхувальника, зазначеного в Договорі страхування, безпосередньою причиною настання яких були:

- 4.2.1. Заморозок, ожеледь, вимерзання.
- 4.2.2. Град.
- 4.2.3. Землетрус.
- 4.2.4. Лавина, земельний зсув, земельний або земельно-водний сіль.
- 4.2.5. Пожежа, крім лісових пожеж, удар блискавки.
- 4.2.6. Буря, ураган, буран.
- 4.2.7. Злива, повідь, повінь.
- 4.2.8. Посуха чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню.
- 4.2.9. Епіфітотійний розвиток хвороб, розмноження шкідників рослин, притаманних Україні, а також хвороби, які стали наслідком настання будь-якого з ризиків, визначених у пп. 4.2.1. – 4.2.8., якщо вони є застрахованими за Договором страхування, укладеним за цими Особливими умовами.

4.2.10. Протиправні дії третіх осіб, що виражаються у крадіжках, хуліганських діях стосовно рослинних насаджень; зруйнування покриттів (несучих конструкцій) теплиць, парників, оранжерей.

4.3. Майно може бути застраховано як від усіх, так і від окремих з перерахованих в п.4.2. страхових ризиків. Страхові ризики можуть бути конкретизовані, доповнені, розширені, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

4.4. За Договором страхування, укладеним на умовах цих Особливих умов, відшкодовуються збитки, що сталися внаслідок настання однієї або кількох ризиків, які належним чином зазначені у Договорі страхування.

4.5. Страхувим випадком вважається загибель, пошкодження, та(або) втрата застрахованих посівів (посадок) або врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, якщо є прямий безпосередній причинно-наслідковий зв'язок між настанням цієї події (подій), що визначена цими Особливими умовами як страховий ризик (ризика).

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Страхуванню не підлягають, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

5.1.1. Посіви культур, що висіваються на зелене добриво або пасовищне використання.

5.1.2. Врожай природних сінокосів.

5.1.3. Врожай підпокровних та безпокровних багаторічних трав.

5.1.4. Врожай та посіви сільськогосподарських культур, які висівались Страхувальником три останні роки підряд, але жодного року від них не отримано врожаю через повну загибель (знищення).

5.1.5. Врожай сільськогосподарських культур, посів яких проводився насінням не районуваних сортів в даному регіоні.

5.1.6. Посіви і врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень плодоносного віку, які не розміщені в зоні офіційного землевпорядкування.

5.1.7. Багаторічні насадження, по яким Страхувальник протягом трьох років, що передували страхуванню, не одержував врожай або густина їх менше 70 % необхідної кількості дерев (кущів) на 1 гектар, що підлягають списанню з балансу у зв'язку з плановою реконструкцією і викорчовуванням, природним відмиранням, псуванням та інше, вражені хворобами, шкідниками рослин.

5.1.8. Посіви (посадки) сільськогосподарських культур, що знаходяться в зоні, якій загрожують обвали, зсуви, повені та інші стихійні явища, – з моменту оголошення у встановленому порядку про таку загрозу відповідними органами нагляду у віданні яких знаходяться такі дії.

5.2. Страхувик не відшкодовує збитки Страхувальнику (Вигодонабувачу), якщо вони виникли внаслідок:

5.2.1. Страхувих випадків, які трапились у таку пору року, коли за агротехнічними умовами для даної місцевості і року, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень повинен бути зібраним.

5.2.2. Прямої або побічної дії ядерного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення, пов'язаної з будь-яким застосуванням атомної енергії та/або використанням матеріалів, що розщеплюються.

5.2.3. Різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, знярядь війни, а також внаслідок громадянської війни, народних заворушень і страйків, арешту або знищення врожаю сільськогосподарських культур, посівів і багаторічних насаджень на вимогу військової чи цивільної влади, прямих або побічних наслідків терористичних актів, включаючи пошкодження або знищення майна від пожежі або вибуху, прямо чи побічно з цим пов'язаних.

5.2.4. Навмисних дій або необережності, недбалості Страхувальника, Вигодонабувача чи їх представників, штатного персоналу Страхувальника – юридичної особи, членів родини Страхувальника – фізичної особи або інших осіб, що спільно проживають та ведуть з ним спільне господарство, а також третіх осіб, які відповідно до договорів зі Страхувальником несуть зобов'язання щодо збереження застрахованого майна.

5.2.5. Крадіжки або розкрадання майна під час або безпосередньо після настання страхового випадку, якщо Страхувальником не було здійснено заходів для забезпечення збереження майна, яке залишилося після події, що має ознаки страхової.

5.2.6. Нез'ясування зникнення майна.

5.2.7. Виникнення будь-якої відповідальності перед третіми особами.

5.2.8. Пошкодження або втрати застрахованих культур в результаті настання осіннього заморозку, що трапився в звичайну для даної місцевості пору.

5.2.9. Проведення Страхувальником до складання Страхового акта, заорення пошкоджених посівів, пересівання або допуску випасу худоби.

5.2.10. Техногенних аварій, хімічного або будь-якого іншого забруднення та зараження врожаю, посіву сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень та навколишнього середовища до, під час або після періоду дозрівання врожаю.

5.2.11. Невиконання (або часткового виконання) Страхувальником рекомендацій Страховика або уповноваженої Страховиком особи, правил та приписів органів пожежного нагляду та інших компетентних органів у встановлені строки.

5.2.12. Порушення Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування, збирання та зберігання врожаю сільськогосподарських культур.

5.2.13. Хвороби рослин, якщо запобіжні заходи щодо розвитку та поширення не здійснювалися або здійснювалися не в повній мірі і таке явище не визнане "Епіфітотією".

5.2.14. Вторинних хвороб рослин, якщо вони не спричинені застрахованими за цим Договором страхування ризиками.

5.2.15. Ушкодження врожаю, посівів шкідниками рослин за умови, якщо дії та заходи боротьби з ними не проводилися або проводилися не в повній мірі.

5.3. За посіви культур, на яких рослини пошкоджені частково (випадання) і необхідно провести підсівання культури, Страховик відповідальності не несе. Такі площі до розрахунку збитку та суми страхового відшкодування не включаються.

5.4. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки, заподіяні застрахованим сільськогосподарським культурам, переданим у повне господарське відання або оперативне управління третім особам, які не є Вигодонабувачами.

5.5. Страховиком не відшкодовуються непрямі збитки, викликані Страховим випадком (штрафні санкції тощо), а також моральна шкода.

5.6. Збитки, що викликані ризиками, що виникли до початку страхування, але були виявлені тільки після укладання Договору страхування Страховиком не відшкодовуються.

5.7. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків ніж визначені пп. 5.1. – 5.6. цих Особливих умов.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Строк дії Договору страхування на умовах цих Особливих умов визначається за домовленістю зі Страхувальником.

6.2. Договір страхування витрат на посів та вирощування врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) та багаторічних насаджень діє до початку строку збирання врожаю застрахованої культури (групи культур) встановленого агротехнічними умовами для даної зони (регіону), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

6.3. Договір страхування неотримання або недоотримання врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) і багаторічних насаджень, діє до кінця строку збирання врожаю застрахованої сільгоспкультури (групи культур), встановленого агротехнічними вимогами для даної зони (регіону).

6.4. Договір страхування діє по відношенню до майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) тільки за умови його перебування на території, зазначеній у Договорі страхування.

6.5. Договір страхування чинний тільки на території України.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Умови укладання Договору страхування:

7.1.1. Договір страхування укладається відповідно до цих Особливих умов в письмовій формі між Страхувальником та Страховиком згідно з умовами Закону України “Про страхування”.

7.1.2. Договір страхування може бути укладений на підставі однієї чи декількох умов, зазначених в пп. 4.1. - 4.2. цих Особливих умов.

7.2. Договір страхування укладається відповідно до цих Особливих умов на підставі письмової заяви Страхувальника, за встановленою Страховиком формою, яка є невід’ємною частиною Договору страхування. Подання заяви на страхування не зобов’язує Страхувальника укласти Договір страхування. Страховик залишає за собою право відмовитися від укладання Договору страхування.

7.2.1. До заяви, в обов’язковому порядку, додається:

- довідка із статуправління про врожайність культури за останні 5 років, зокрема вибірка, згідно форми 29 сг, звіт про збір урожаю сільськогосподарських культур зі всіх земель або довідка про врожайність, затверджена належним чином;

- Акт первинного обстеження посівів (насаджень);

- карта–схема землекористування;

- технологічна карта вирощування сільськогосподарської культури (насаджень);

- дані, що характеризують сортову, посівну та врожайну якості насіння;

- дані по сівозміні (схема сівозміни) на землях даного господарства;

- розрахунок страхової вартості предмета Договору страхування;

- розрахунок загальних планово-нормативних витрат на 1 гектар посівної площі сільськогосподарської культури.

7.2.2. Додатково можуть бути надані такі документи:

- довідка (витяг) з плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану) або розрахунок розвитку господарства, затверджений належним чином;

- інші дані та документи, які Страховик вважає необхідними для оцінки ступеня ризику, ідентифікації та вартості предмета Договору страхування.

7.3. Після оформлення Договору страхування, вказані в п. 7.2. цих Особливих умов, документи стають невід’ємною частиною Договору страхування. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, поданих для укладання Договору страхування.

7.4. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов’язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливого збитку в разі його настання.

7.5. Договір страхування, пов’язаний з неотриманням або недоотриманням врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) і багаторічних насаджень або витрат на посів сільськогосподарських культур може бути укладений як один (загальний) на вирощування всіх культур чи групи культур, якщо група дає однорідну продукцію (зерно, овочі), за умови відшкодування прямого збитку за кожну культуру окремо, так і на окремо взятую культуру.

7.5.1. При вибіркового страхуванні окремих сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень Страхувальник не має права на одержання страхового відшкодування за збитки, що завдані іншим сільськогосподарським культурам та багаторічним насадженням, які не підпадають під дію такого Договору страхування.

7.6. Після отримання Страховиком письмової заяви Страхувальника на страхування сільськогосподарських культур або багаторічних насаджень Сторони проводять огляд посівів культури (групи культур) або багаторічних насаджень і складають акт первинного огляду стану посівів, у якому визначається: стан посівів, розвиток рослин, ступінь схожості, відсоток пошкодження, який мав місце до моменту укладання Договору страхування,

дотримання Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування визначеної культури тощо.

7.7. Договір страхування укладається, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

- із страхування озимих сіяних культур – після появи сходів восени, відновлення вегетації навесні;

- при страхуванні багаторічних насаджень - до входження їх у зиму (припинення вегетації);

- при страхуванні багаторічних сіяних трав посіву минулих років – перед входом їх у зиму, але **не пізніше 01 грудня року** укладання Договору страхування;

- із страхування ярих зернових – після появи сходів навесні;

- висаджених (висадок) – після їхнього приживання.

7.8. Договір страхування набуває чинності з моменту внесення страхового платежу чи його першої частини (в разі внесення страхового платежу частинами), якщо інше не передбачено Договором страхування.

Днем сплати страхового платежу вважається день надходження грошових коштів на рахунок Страховика.

Відповідальність Страховика починається з дня складання первинного Акта огляду сходів застрахованої культури, але не раніше наступного дня після надходження страхового платежу (його першої частини) на розрахунковий рахунок Страховика.

7.9. Договір страхування закінчується в 23 години 59 хвилин дня, що зазначений в Договорі страхування як дата початку або завершення збору врожаю, за встановленими агротехнічними умовами та строками для даної зони (регіону).

7.10. При укладанні Договору страхування, Страхувальник повинен обов'язково повідомити Страховика про всі укладені договори страхування, а також про ті, що укладаються в цей час зі страхування посіву або врожаю, що зазначений в Договорі страхування.

7.11. Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність наданої інформації, що зазначена у п. 7.2. цих Особливих умов.

7.12. Укладання Договору страхування на користь Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за цим Договором.

7.13. Якщо після укладення Договору страхування Страхувальник збільшує посівну площу, він має право на збільшення страхової суми шляхом укладання Додаткової угоди до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

7.14. Страховий платіж визначається на підставі ставок базових страхових тарифів у залежності від виду майна (врожай, посіви, насадження тощо), зазначеного в заяві Страхувальника, застрахованих ризиків та ймовірності настання страхового випадку, розміру страхової суми. Розміри базових страхових тарифів приведено у Додатку № 1 до цих Особливих умов. Конкретні ставки страхових тарифів визначаються в Договорі страхування за домовленістю Сторін, але з урахуванням факторів, які можуть впливати на ступінь ризику настання страхових випадків.

7.15. Страховий платіж за Договором страхування повинен бути сплачений Страхувальником одноразово за весь строк страхування. Страхувальник має право, за погодженням зі Страховиком, на сплату страхових платежів частинами в строки, що обумовлені умовами Договору страхування.

7.16. Якщо, при внесенні страхового платежу частинами, на час настання страхового випадку:

- а) страхова премія сплачена не в повному обсязі, але строк сплати наступної частини страхового платежу не наступив, Страховик має право пропорційно зменшити виплату;

- б) страхова премія сплачена не в повному обсязі і при цьому існує заборгованість зі сплати страхової премії за відповідний період, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

7.17. При укладанні Договору страхування за згодою сторін може бути встановлена умовна або безумовна франшиза.

Вид франшизи та її розмір визначає Страховик за погодженням зі Страхувальником при укладанні Договору страхування. Франшиза за Договором страхування може бути встановлена у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

7.18. Договір, за яким виплачено страхове відшкодування в розмірі, що є меншим, ніж розмір страхової суми, зберігає свою чинність до кінця строку, зазначеного в Договорі страхування як строк дії Договору страхування, з урахуванням цих Особливих умов та Договору страхування.

7.19. Договором страхування можуть бути передбачені інші умови страхування, які відповідають цим Особливим умовам та чинному законодавству.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

8.1. Страхувальник має право:

8.1.1. На одержання страхового відшкодування в розмірі прямого збитку в межах страхової суми, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.

8.1.2. Достроково припинити Договір страхування на умовах цих Особливих умов.

8.1.3. В разі втрати оригінального Договору страхування в період його дії подати Страховику письмову заяву про його втрату та одержати дублікат.

8.1.4. Вимагати від Страховика роз'яснень Особливих умов страхування, порядку визначення розмірів страхової виплати.

8.1.5. Вносити Страховику пропозиції щодо внесення змін і доповнень до умов укладеного Договору страхування.

8.1.6. Одержати інформацію про Страховика в порядку, визначеному чинним законодавством України.

8.1.7. В судовому порядку оскаржити відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування.

8.1.8. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України і цим Особливим умовам.

8.2. Страхувальник зобов'язаний:

8.2.1. При укладанні Договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну страхового ризику, а також іншу інформацію, що пов'язана з умовами дії Договору страхування.

8.2.2. Надати Страховику необхідну інформацію про витрати, які проведені, у зв'язку з посівом культури на площі, зазначеній у Договорі страхування, перелік виконаних робіт, які передбачені технологією вирощуванню культур, що приймаються на страхування, та суму фактичних витрат, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику.

8.2.3. Надавати Страховику додаткові дані та документи, які мають відношення до випадку, що має ознаки страхового.

8.2.4. Сприяти Страховику в проведенні розслідування і ознайомлювати незалежного експерта з усіма обставинами події, що має ознаки страхової, надавати всі необхідні матеріальні докази та документи.

8.2.5. Сплачувати обчислені страхові платежі в розмірі та порядку, що обумовлені в Договорі страхування.

8.2.6. Повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо предмету Договору страхування.

8.2.7. Дотримуватися під час дії Договору страхування комплексу агротехнічних вимог щодо вирощування застрахованої культури, збирання та зберігання врожаю, рекомендацій

Страховика чи уповноваженої ним особи, а також вимог протипожежних правил та виконувати вимоги відповідних органів нагляду.

8.2.8. Оперативно усувати виявлені під час перевірок недоліки та упущення в агротехнології вирощування застрахованої сільськогосподарської культури, які можуть суттєво вплинути на врожайність або подальше її вирощування, в тому числі дотримуватися вказівок та інструкцій Страховика.

8.2.9. Не пізніше як за 7 (сім) днів до початку збирання врожаю, повідомити про це Страховика і надати йому можливість інспекції посівів та визначення можливої врожайності за біологічними ознаками (визначення біологічної врожайності) або проведення контрольного збирання.

8.2.10. При настанні події, що має ознаки страхової, здійснити заходи, передбачені в розділі 10 Правил Добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України “Про страхування”) і п. 10.1. цих Особливих умов.

8.2.11. Надавати Страховику або його представнику можливість проведення огляду посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень до укладання Договору страхування, у період його дії та після настання страхового випадку.

8.2.12. Повідомити Страховика протягом трьох робочих днів після прийняття рішення відповідними органами про реорганізацію (об'єднання, відокремлення), і припинення діяльності Страхувальника, при цьому права й зобов'язання, що випливають із Договору страхування, переходять до правонаступника Страхувальника, про що складається Додаткова угода.

8.2.13. Дотримувати законних, офіційних або узгоджених у Договорі страхування заходів безпеки.

8.2.14. Виконувати в повному обсязі умови Договору страхування і цих Особливих умов.

8.2.15. Дотримуватись інструкцій і вказівок Страховика щодо застрахованих сільськогосподарських культур.

8.2.16. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України і цим Особливим умовам.

8.3. Страховик має право:

8.3.1. Перевіряти відомості Страхувальника щодо достовірності визначення вартості врожаю та багаторічних насаджень, суми витрат понесених на посів і вирощування врожаю сільськогосподарської культури.

8.3.2. Перевіряти виконання Страхувальником вимог цих Особливих умов та Договору страхування.

8.3.3. Давати інструкції, спрямовані на зменшення збитку, що є обов'язковими для виконання або дотримування Страхувальником.

8.3.4. Провести власне розслідування для з'ясування факту, причин, обставин настання події, що має ознаки страхової, та/або розміру збитку.

8.3.5. При необхідності, визначити уповноваженого експерта, спеціаліста та доручити йому здійснення страхової експертизи в період дії Договору, а також врегулювання збитків та визначення суми страхового відшкодування.

8.3.6. Направляти запити в компетентні установи, органи, які володіють інформацією про обставини події, що має ознаки страхового, з питань, пов'язаних із розслідуванням факту, причин, обставин настання події, що має ознаки страхової, та/або розміру страхового збитку.

8.3.7. Відстрочити виплату страхового відшкодування за необхідністю проведення додаткової перевірки причин і обставин настання події, що має ознаки страхової, а також у випадках, передбачених п. 12.3. цих Особливих умов, про що письмово повідомити Страхувальника.

8.3.8. Вчинити (у межах фактично сплаченої суми страхового відшкодування) позов до осіб, винних у настанні страхового випадку (за наявності таких), з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки.

8.3.9. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Особливими умовами.

8.3.10. Припинити дію Договору страхування:

- коли виявиться, що догляд за посівами застрахованої культури не відповідає агротехнічним вимогам щодо вирощування цієї сільськогосподарської культури передбачені для даного сорту, регіону вирощування, про що складається й підписується Сторонами відповідний акт, про що повідомляється Вигодонабувач.

- у випадках, які передбачені цими Особливими умовами та законодавством України

8.3.11. Протягом строку дії Договору страхування Страховик перевіряти стан і попередню вартість застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), а також правильність наданих Страхувальником даних. Страхувальник не має права перешкоджати Страховику при здійсненні ним такого права.

8.3.12. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страховика, які не суперечать чинному законодавству України і цим Особливим умовам.

8.4. Страховик зобов'язаний:

8.4.1. Ознайомити Страхувальника з Особливими умовами страхування;

8.4.2. Після надходження Заяви від Страхувальника та прийняття рішення про укладення Договору страхування, провести первинний огляд стану посівів, скласти відповідний акт та підписати його Сторонами. Зазначений Акт стає невід'ємною частиною Договору.

8.4.3. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

8.4.4. При прийнятті рішення надавати пріоритети документам державної гідрометеорологічної служби, органів пожежного нагляду, підрозділів Міністерства надзвичайних ситуацій України та інших експертних організацій, компетентних у встановленні факту, причин та наслідків страхових подій зазначених у Договорі страхування.

8.4.5. Відшкодувати Страхувальнику прями збитки, що будуть йому заподіяні Страхувальнику внаслідок настання страхового випадку згідно з умовами та в порядку, визначеними Договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування.

8.4.6. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в порядку та в строки, передбачені Договором страхування.

8.4.7. У випадку відмови у виплаті страхового відшкодування письмово повідомити Страхувальника про причини відмови в строк, передбачений Договором страхування та цими Особливими умовами.

8.4.8. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це було передбачено умовами Договору страхування.

8.4.9. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшення вартості майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) укласти Додаткову угоду до діючого Договору страхування.

8.4.10. У разі настання події, що має ознаки страхової, здійснити заходи, передбачені у п. 9.3 цих Особливих умов.

8.4.11. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика, які не суперечать чинному законодавству України і цим Особливим умовам.

8.5. Відповідальність сторін.

8.5.1. В разі невиконання вимоги про строк повідомлення про настання випадку, що має ознаки страхового випадку, з боку Страхувальника без поважних причин, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

8.5.2. Якщо страхове відшкодування не виплачене Страховиком у встановлений строк, Страховик виплачує Страхувальнику пеню в розмірі, визначеному Договором страхування.

8.5.3. Сплата Страхувальником неповної суми страхового платежу у визначені Договором страхування строки тягне часткову відповідальність Страховика на умовах, що зазначені цими Особливими умовами та Договором страхування.

8.5.4. У випадку, якщо Страхувальник свідомо не вжив розумних та посильних заходів для зменшення можливих збитків в результаті настання випадку, що має ознаки страхового, Страховик звільняється від відшкодування збитків.

8.5.5. Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність інформації, наданої при укладанні Договору страхування, неповідомлення (несвоєчасне повідомлення) про зміну ступеню ризику відносно предмету Договору страхування та про настання випадку, що має ознаки страхового. У випадку подання Страхувальником недостовірної інформації, Страховик має право відмовити йому у виплаті страхового відшкодування.

8.5.6. Страховик не має права розголошувати одержані ним внаслідок своєї професійної діяльності відомості про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, що передбачені чинним законодавством України. За порушення таємниці страхування Страховик в залежності від виду порушених прав та характеру порушення несе відповідальність в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. У разі настання страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

9.1.1. Як тільки стане відомо, але в будь-якому разі не пізніше 2-х робочих днів з дати настання такого випадку (за винятком вихідних та неробочих днів), якщо інше не встановлено Договором страхування, письмово повідомити про це Страховика або його представника.

9.1.2. Вжити розумних та посильних заходів в обставинах, що склалися, для зменшення можливих збитків.

Страховик звільняється від відшкодування збитків, якщо вони виникли внаслідок того, що Страхувальник свідомо не вжив розумних та посильних заходів для зменшення можливих збитків.

9.2. При настанні події, що має ознаки страхової, Страхувальник також зобов'язаний здійснити заходи, передбачені в розділі 10 Правил Добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України “Про страхування”).

9.3. Страховик після повідомлення про страховий випадок зобов'язаний:

9.3.1. Забезпечити огляд застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) експертом Страховика, для чого протягом 2-х робочих днів, за виключенням вихідних і неробочих днів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, направити свого представника на місце і в час, які узгоджені з Страхувальником.

9.3.2. Протягом десяти робочих днів з дня повідомлення Страхувальником Страховика про настання страхового випадку скласти Акт огляду. Акт огляду складається представником Страховика за участю Страхувальника чи уповноваженої ним особи та, при потребі, спеціалістів відповідного фаху (експертів).

9.3.2.1. При складанні Акта огляду Страховику необхідно встановити дійсну причину загибелі посівів.

9.3.2.2. В разі встановлення, що загибель посівів виникла від причин, за які відповідальність Страховик не несе, то складається акт довільної форми, в якому зазначається фактична причина загибелі культури, розмір площі посіву та загибелі, місце знаходження (номер поля, бригада тощо).

9.3.2.3. Особи, що складають такий Акт, який є одним з документів, на підставі якого визначається розмір страхового відшкодування, несуть персональну відповідальність за достовірність та правдивість інформації згідно з чинним законодавством України

9.3.3. При страхуванні сільськогосподарських культур закритого ґрунту складається Акт за участі представника Страховика, стосовно причинно-наслідкового зв'язку між пошкодженням або загибеллю сільськогосподарських культур у випадку, коли було пошкоджено саму споруду та/або засобів її комунікації внаслідок подій на випадок яких проводилося страхування.

9.3.4. Всі перераховані документи підписуються Страховиком і засвідчуються його печаткою.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

10.1. Для прийняття рішення про виплату чи відмову у виплаті страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати такі документи:

- повідомлення про настання страхового випадку;
- Договір страхування або його дублікат;
- документи, що підтверджують право володіння предметом Договору страхування (Державний акт на право власності на землю, договір оренди землі тощо);
- Акт огляду, підписаний Страховиком і Страхувальником;
- письмову заяву Страхувальника довільної форми про виплату страхового відшкодування;
- опис пошкодженого, знищеного чи втраченого застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо);
- надати довідки (акти, висновки тощо) відповідних органів (пожежної служби, органів внутрішніх справ, служби захисту рослин, підрозділів Міністерства з питань надзвичайних ситуацій тощо) про факт, причини та обставини настання події, що має ознаки страхової і про розмір збитку;
- бухгалтерські документи Страхувальника, що підтверджують розмір збитку;
- копію майнової претензії до особи, винної в заподіянні збитків та документи, що підтверджують відправлення претензії адресату (у випадку настання страхового випадку, зазначеного в п. 4.2.10.);
- протягом строку розслідування випадку, що має ознаки страхового, надав Страховику рішення (вирок) суду щодо винності особи, яка заподіяла збиток (у випадку пошкодження (знищення) майна внаслідок протиправних дій третіх осіб).
- інші документи, передбачені Договором страхування, якщо вони необхідні для встановлення розміру збитків, що підлягають відшкодуванню.

10.2. Ненадання Страхувальником (Вигодонабувачем) необхідних Страховику документів, відсутність яких ускладнює чи унеможлиблює встановлення обставин настання події, що має ознаки страхової, розміру заподіяних збитків та(або) інтересу Страхувальника (Вигодонабувача) у збереженні застрахованого майна дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування чи зменшити його розмір.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

11.1 Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника чи Вигодонабувача і страхового акта, який складається Страховиком.

11.2. Для складання Страховиком страхового акта Страхувальник повинен підтвердити факт настання страхового випадку а також надати документи, зазначені у п. 10.1. цих Особливих умов.

11.3. Страхове відшкодування виплачується з урахуванням умов Договору страхування і цих Особливих умов.

11.3.1. Розмір збитку визначається згідно з пп. 3.8. – 3.11. цих Особливих умов.

11.3.2. Страхове відшкодування виплачується в розмірі прямого збитку, якщо Страхувальник виконав свої зобов'язання у повній мірі та сплатив усі страхові платежі у терміни, зазначені в Договорі страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.3.3. Страхове відшкодування може включати витрати, зазначені в п. 2.4. цих Особливих умов, якщо це передбачено Договором страхування.

11.4. Якщо Страхувальник чи Вигодонабувач одержав відшкодування від особи, відповідальної за заподіяний збиток, Страховик відшкодовує різницю між сумою страхового відшкодування, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування, і сумою отриманою в порядку відшкодування збитку, заподіяного від третіх осіб.

11.5. У разі коли страхова сума становить певну частку вартості витрат на посів та вирощування застрахованої культури чи вартості неотримання або недоотримання врожаю, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначеного за страховим випадком збитків.

11.6. Без згоди Страховика, якщо це передбачено Договором страхування, Страхувальник не має права відмовлятися від застрахованого врожаю (його частини), який залишився після страхового випадку, навіть і пошкодженого. Залишкова вартість такого врожаю підлягає вирахуванню з суми збитку.

11.7. Якщо інше не передбачено Договором страхування, грошова оцінка понесених Страхувальником збитків здійснюється після закінчення збору врожаю відповідних культур на території територіальної одиниці (району, області), у межах якої знаходиться місце страхування, після отримання форми № 29 сг, або документів за іншою прийнятою формою.

11.8. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах виплаченої суми право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

11.9. В разі, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) своїми діями (бездіяльністю) перешкоджає Страховику в здійсненні права регресу до винної особи або здійснив неможливим цей процес Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування, а якщо виплати вже були зроблені, то Страховик вправі зажадати повернення виплачених сум страхового відшкодування, що повинно бути обумовлено Договором страхування.

12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

12.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком у строк, не більший ніж 30 календарних днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів і відомостей про обставини настання події, що має ознаки страхової.

12.2. Страхове відшкодування виплачується в строк до 30 робочих днів після прийняття рішення про виплату страхового відшкодування і складення страхового акту.

При безготівковій формі розрахунків днем виплати страхового відшкодування є день списання грошей з рахунку Страховика.

Датою відправлення страхового відшкодування поштою є дата, зазначена на поштовому штемпелі.

12.3. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату чи відмову у виплаті страхового відшкодування на строк не більше ніж 180 днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів і відомостей про обставини настання випадку, що має ознаки страхового:

12.3.1. У випадку, коли у нього з'явилися обґрунтовані сумніви стосовно законності прав Страхувальника на отримання страхового відшкодування.

12.3.2. До припинення кримінальної справи або винесення вироку, постанови чи рішення суду (за цивільним позовом), або органу чи посадової особи, що розглядає справу про адміністративне правопорушення, якщо за фактом настання випадку, що має ознаки страхового, та (або) стосовно особи Страхувальника-фізичної особи (а також осіб, які проживають разом зі Страхувальником і ведуть з ним спільне домашнє господарство, його довірених осіб, інших осіб, контроль за діяльністю та (або) організацію праці яких здійснює Страхувальник (надалі – особи, пов'язані з Страхувальником)) чи посадових осіб Страхувальника-юридичної особи відбуваються наступні процедури:

- порушено кримінальну справу,
- проводиться розслідування обставин, що призвели до заподіяння шкоди, або кримінальну справу передано до суду,
- порушено справу про адміністративне правопорушення,
- подано цивільний позов про відшкодування заподіяної Страхувальником (особами, пов'язаними зі Страхувальником) шкоди, пов'язаної з настанням страхового випадку.

12.4. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування повідомляється Страхувальнику у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови протягом 14 робочих днів з дня прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником у порядку, визначеному чинним законодавством України.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

13.1.2. Вчинення Страхувальником або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного або необережного (злочинна недбалість) злочину, адміністративного правопорушення, що привели до страхового випадку.

13.1.3. Якщо Страхувальник свідомо подав неправдиві відомості про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку.

13.1.4. Якщо Страхувальник отримав повне відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

13.1.5. Якщо Страхувальник несвоєчасно повідомив Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин або створив перешкоду у визначені обставин характеру та розміру понесеного збитку.

13.1.6. Якщо загибель врожаю та(або) посіву культури виникла з вини Страхувальника.

13.1.7. Якщо стихійне лихо трапилось у таку пору року, коли за умовами даної місцевості і даної пори року врожай культури повинен був бути уже зібраний, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

13.1.8. Якщо Страхувальником буде проведено пересівання (пересаджування) застрахованих сільськогосподарських культур на площі загибелі або заорювання чи випас худоби на пошкоджених культурах до складання акту обстеження стану рослин Страховиком.

13.1.9. Якщо Страхувальником буде порушено агротехнічні вимоги щодо вирощування врожаю, посіву, догляду за сільськогосподарськими культурами і багаторічними насадженнями.

13.1.10. Якщо Страхувальником не були виконані рекомендації та(або) інструкції Страховика, що спрямовані на зменшення збитку.

13.1.11. В інших випадках, передбачених законодавством України.

14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

14.1. Дія Договору страхування припиняється та Договір страхування втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

- 1) закінчення строку його дії;
- 2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- 3) загибелі врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень внаслідок подій, не передбачених умовами страхування;
- 4) ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України “Про страхування”;
- 5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- 6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
- 7) несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки, При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений протягом десяти робочих днів, з дати визначеної у Договорі страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
- 8) в інших випадках, передбачених законодавством України.

14.2. Дія Договору страхування може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає Страхувальнику сплачені страхові платежі за період, який залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Розмір нормативних витрат на ведення справи зазначений в Додатку 1 до цих Особливих умов.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

14.4. Договір страхування вважається недійсним з часу його укладання у випадках, передбачених законодавством України, а також у разі:

- 1) коли Договір страхування укладено після настання страхового випадку, передбаченого цим Договором;
- 2) коли за Договором страхування застраховано майно (врожай, посіви, насадження тощо), яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набрали законної сили.
- 3) Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно чинного законодавства України.

14.5. В разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.6. Сума страхових платежів, що повертається за умовами п. 14.3 та п. 14.5 цих Особливих умов, виплачується Страхувальнику. З моменту виплати цієї суми дія Договору страхування припиняється.

14.7. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі за умови дострокового припинення Договору страхування.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Вимоги, які впливають із Договору страхування, що заперечуються однією з Сторін, вирішуються у судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

15.2. Право Страхувальника на пред'явлення претензій Страховику щодо виплати страхового відшкодування зберігається протягом строку, передбаченого законодавством України.

16. СТРАХОВІ ТАРИФИ

16.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу визначається у Договорі страхування за згодою Сторін.

16.2. Базові страхові тарифи, передбачені цими Особливими умовами, наведені у Додатку 1 до цих Особливих умов.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ

17.1. Назви розділів цих Особливих умов призначені для зручності викладу тексту і не будуть прийматися до уваги при тлумаченні цих Особливих умов як визначальні, що доповнюють, обмежують або іншим чином стосуються положень цих Особливих умов по суті.

17.2. Цими Особливими умовами регламентовано основні умови страхування, однак за домовленістю між Страхувальником і Страховиком до Договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення та зміни, виходячи з конкретних умов страхування, що не погіршують становище Страхувальника порівняно з основними положеннями цих Особливих умов та відповідають Закону України "Про страхування".

17.3. У відносинах зі Страхувальником Страховик керується умовами Договору страхування. Якщо Договір страхування не передбачає певних умов, Страховик і Страхувальник керуються цими Особливими умовами. При цьому пріоритетними є умови Договору страхування.

17.4. За взаємною згодою Сторін, Договір страхування може бути доповнено, крім положень цих Особливих умов, також іншими умовами, якщо вони не суперечать цим Особливим умовам та чинному законодавству України.

17.5. За власним бажанням Страхувальник має право залучати за свій рахунок незалежних експертів до розслідування обставин події, що має ознаки страхової, та визначення розміру збитку.

Додаток № 1
до Особливих умов
добровільного страхування
сільськогосподарських культур

Таблиця № 1

Базові тарифи,

що застосовуються при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур

1. Цей додаток є невід'ємною частиною Особливих умов добровільного страхування сільськогосподарських культур на основі індексу врожайності.
2. Конкретний страховий тариф визначається у договорі страхування шляхом множення базового страхового тарифу, вказаного у Таблиці №1 цього Додатку на коригуючі коефіцієнти, вказані в цьому Додатку.

№ п/п	Страхові ризики	Озимі культури	Ярі зернові культури	Технічні культури	Кормові культури	Баштанні культури	Овочеві культури	Культури у закритом у ґрунті
1.	Заморозок, ожеледь, вимерзання	4,0	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0	-
2.	Град	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
3.	Землетрус	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
4.	Лавина, земельний зсув, земельний або земельно-водний сель	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5.	Пожежа, крім лісових пожеж, удар блискавки	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
6.	Буря, ураган, смерч	2,5	2,0	2,5	2,5	2,5	2,5	2,0
7.	Злива, повідь, повінь	2,5	2,0	2,5	2,5	2,5	2,5	2,0
8.	Посуха чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню	4,0	4,0	4,0	6,0	4,0	4,0	4,0
9.	Епіфітотійний розвиток хвороб, розмноження шкідників рослин	3,0	3,0	3,0	3,0	4,0	4,0	-
10.	Протиправні дії третіх осіб	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

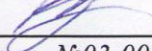

Базові тарифи,
що застосовуються при добровільному страхуванні багаторічних насаджень
та виноградників

Страхові ризики	Багаторічні насадження	Виноградники	Розсадник багаторічних насаджень
	Значення тарифу у відсотках від страхової суми		
Обмерзання	1,0	2,0	1,0
Вимерзання	1,0	2,0	2,5
Град	1,0	2,0	2,0
Землетрус	0,3	0,3	0,3
Опадан, смерч, буря, злива, повінь, сль	1,0	2,0	2,0
Пожежа, крім лісових пожеж, удар блискавки.	3,0	3,0	3,0
Епіфітотійний розвиток хвороб, розмноження шкідників рослин	2,0	3,0	2,0
Протиправні дії третіх осіб	2,0	2,0	2,0
Сильні снігопади	3,0	2,5	2,0

- В залежності від територіального розташування посівів (висаджень) та історії врожайності до базових страхових тарифів можуть застосовуватися коригуючі коефіцієнти в діапазоні 0,4-1,5.
- В окремих випадках (в залежності від ступеня ризику) передбачені коефіцієнти до базових страхових тарифів:
  - підвищувальні від 1,01 до 2,50;
  - знижувальні від 0,99 до 0,30.
- Норматив витрат Страховика на ведення справи становить 40% в структурі страхового тарифу.

Актуарій

Карташов Ю.М.
Свідоцтво №03-002 від 26.11.2009 року

Лист № 1

Лист № 1

Відомості про результати проведення перевірок

Лист № 1

№ п/п	Назва підприємства	Відомості про результати проведення перевірок	Відомості про результати проведення перевірок
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Протипуковано, проумеровано і
скріплено печаткою **25**
(*Владислав Мисирь*) аркушів
Голова правління

Державна комісія з регулювання
Енергетики та Енергоефективності в Україні
ЗАРЕЄСТРОВАНО
департаменту департаменту
Орел Кашинін
25.08.11 1111123
Дата Реєстраційний номер